

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

VOORBEREIDENDE EKSAMEN

2024

NASIENRIGLYNE

REKENINGKUNDE VRAESTEL 2 (10712)

12 bladsye

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyne, sal strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings wat getoon is.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). **Let wel:** As syfers aangedui word in die nasienriglyne vir komponente of bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar dit getoon word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Waar strafpunte toegeken word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
8. Bewerking beteken 'kontroleer bewerking'. Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek.
LW: Kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷ of soos per nasienriglyne wees.
9. Een deel korrek beteken "bewerking en een deel korrek". Waar metodepunte toegeken word vir een deel korrek, moet die redelikheid van die antwoord deur die nasiener gekontroleer word en ten minste een deel moet korrek wees alvorens die punt toegeken word. Indien 'n syfer 'n metodepunt verdien het, moet dit as "een deel korrek" aanvaar word.
10. Bewerkings: Moet nie punte vir bewerkings toeken waar die teller en noemer omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
11. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat in geheel of gedeeltelik foutief is nie. Dui aan met 'n ☒.
12. Wees bedag daarop dat sommige kandidate geldige alternatiewe buite hierdie nasienriglyne kan gee. Let ook daarop dat een kommentaar meer as een korrekte aspek kan toon.
13. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

VRAAG 1

1.1 BANKVERSOENING

KONTANTONTVANGSTEJOERNAAL	KONTANTBETALINGSJOERNAAL
Bedrag	Bedrag
R158 100	R94 790
1 800 ✓	10 000 ✓
2 160 ✓	850 ✓
	1 770 ✓
	32 000 ✓
	9 000 ✓✓
162 060	148 410

8

Bankrekening saldo in die Algemene Grootboek op 31 Augustus 2024				ANTWOORD
BEWERKINGS				
sien KOJ	sien KBJ			
– 17 470 ✓ + 162 060 ☒ – 148 410 ☒	162 060	17 470		-3 820 ☒
13 650 twee m punte	a/b 3 820	148 410		een deel korrek
Aanvaar alternatiewe aanbiedings soos grootboekrekeninge				

4

1.1.2 Kies slegs EEN metode hieronder om die vraag te beantwoord.

BANKVERSOENINGSTAAT OP 31 AUGUSTUS 2024				
	EEN KOLOM METODE	EEN KOLOM METODE	DEBIET	KREDIET
Saldo volgens <u>Bankstaat</u> Moet nie R34 600 aanvaar nie	2 840	(2 840)	2 840 ☒ kan Kt wees	DT en KT totale moet dieselfde wees
Krediteer uitstaande deposito	(24 620)	24 620		24 620 ✓
Debiteer bedrag foutiewelik gekrediteer	11 000	(11 000)	11 000 ✓✓	
Debiteer uitstaande EFO 633	14 600	(14 600)	14 600 ✓	
Saldo volgens <u>Bankrekening</u> Moet nie R17 470 aanvaar nie	3 820	(3 820)	Kan Dt wees	3 820 ☒ sien 1.1.1
			28 440	28 440

6

-1 vir swak aanbieding/foutiewe besonderhede

Indien kandidaat een en twee kolom versoening doen, merk die weergawe wat die kandidaat die meeste bevoordeel. Vir 2-kolom metode moet kandidaat syfers in die regte kolom plaas om punte te verdien.

Vir 1-kolom metode moet die regte teken positief of negatief gebruik word.

1.1.3

Verduidelik EEN rede waarom die Interne Ouditeur bekommerd behoort te wees oor die beheer van kontant. Verskaf 'n oplossing vir sy bekommernis.

Rede ✓	Oplossing ✓ Oplossing gebaseer op rede
- Oorrol van kontant-R10 000 / vermiste kontant van die kontantverkope op 23 Julie 2024. - Verkeerde aantekening van kontant ontvang/Kredietkaart-verkope verkeerdelik aangeteken as R21 300.	- Maak gebruik van kontantvervoermaatskappye om kontant op 'n daaglikse basis af te haal en deponeer. - Registreer vir SMS kennisgewing van die bank - Daaglikse versoening / verbeter toesig en vermeerder gereelde monitering

2

1.1.4

Verskaf EEN voordeel om betalings van klante deur middel van EFO's te ontvang. Verskaf 'n rede vir die voordeel.

Voordeel ✓ Enige geldige antwoord	Rede ✓ Rede gebaseer op voordeel
Doeltreffendheid	Elimineer noodsaaklikheid van fisiese kontrole/kontantransaksies
Koste-effektief	Bespaar besigheidsgelde op transaksiefooie.
Sekuriteit	Verminder die risiko van diefstal/bedrog.

2

Ken punte toe vir rede vervat in die voordeel

1.2 DEBITEUREVERSOENING

1.2.1 REGSTELLING VAN DIE DEBITEUREKONTROLEREKENING

Voorlopige saldo's	14 500
(i)	+1 300 ✓
(ii)	+250 ✓
(iii)	0/geen verandering
(iv)	0/geen verandering
(v)	(540) ✓
-1 vir oorbodige inskrywing in nommer (iii) en/of nommer (iv). Maks -1	15 510 ☒

4

1.2.2 DEBITEURELYS

*een deel korrek

A. Kunene	(-1 000 + 1 600 ✓✓)	600 ☒ *
T. Naidoo	(6 200 – 900)	5 300 ✓ ☒ *
X. Zulu	(2 300 – 540)	1 760 ✓ ☒ *
M. Smit	(7 600 + 250)	7 850 ✓ ☒ *
		15 510 ☒ *

10

1.2.3 Verduidelik waarom die saldo in die Debiteurekontrolerekening in die Algemene Grootboek dieselfde moet wees as die totaal van die debiteurelys.

Geldige verduideliking ✓✓

Debiteurekontrolerekening is die opsomming van die Debiteurelys / Debiteurekontrolerekening toon die totale bedrag verskuldig deur al die klante van die onderneming / Dieselfde brondokument word gebruik om beide die rekords op te stel, dus word dieselfde inligting gebruik.

2

1.2.4 Noem TWEE interne kontrolemaatreëls, behalwe om rente te verhef, wat die onderneming kan gebruik om die invordering van skuld te verbeter.

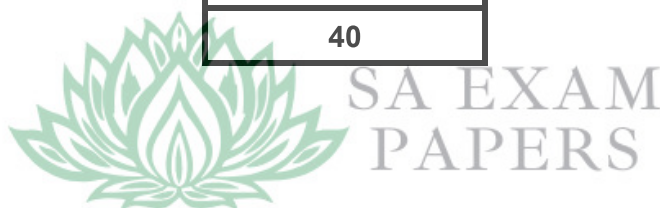
TWEE geldige punte ✓ ✓

- Stuur gereeld aanmanings (SMS/Epos/brief) / outomatiese fakturering en betalings aanmanings.
- Gee afslag vir voortydige betalings
- Handhaaf en kommunikeer duidelike terme en voorwaardes met klante (verseker dat hierdie terme op fakture verskyn).
- Handig klante oor aan skuldinvorderaars.
- Stop verkope aan debiteure wat agterstallig is tot skuld gedelg is.

2

TOTALE PUNTE

40

VRAAG 2

2.1 HLUBI VERVAARDIGERS

2.1.1 Bereken die direkte arbeidskoste.

$(10 \times 50 \times 2\,000)$ $1\,000\,000 \checkmark\checkmark$	$(10 \times 90 \times 100)$ $+ 90\,000 \checkmark\checkmark$	$BL \times 12\%$ $+ 120\,000 \checkmark\checkmark$	$1\,210\,000 \checkmark$ een deel korrek	7
--	---	---	--	--------------

Bereken die fabrieksbokoste vir die jaar.

Foutiewe totaal	884 160	
Fabriekshuuruitgawe (83 400 - 66 720) OF 66 720 x 20/80	16 680 $\checkmark\checkmark^*$	
Fabrieksversekering [1 440 x 4] x 3 OF (94 320 x 4)	(17 280) $\checkmark\checkmark$	
Korrekte totaal vir fabrieksbokoste	883 560 $\checkmark$ R884 160 moet ingesluit wees	

*een deel korrek

2.1.2 Bereken die totale koste van produksie.

BEWERKINGS	ANTWOORD	
$[2\,663\,000 - 745\,000]$ sien DA sien FBK $1\,918\,000 \checkmark\checkmark + 1\,210\,000 \checkmark + 883\,560 \checkmark$ Aanvaar alternatiewe aanbiedings soos grootboekrekening	$4\,011\,560 \checkmark$ een deel korrek	5

2.1.3 Verskaf TWEE redes waarom fabriekswerkers verkies om oortyd te werk sonder enige besware.

Enige TWEE geldige redes $\checkmark\checkmark$ $\checkmark\checkmark$ - As gevolg van ekstra vergoeding/Geleentheid om ekstra inkomste te verdien - Om bevorderingsgeleenthede na te streef/Toon toewyding wat tot bevordering kan lei (ander beroepe) - Geleentheid vir vaardigheidsontwikkeling/Geleentheid om nuwe take aan te leer - Passie vir werk om positiewe resultate te bereik/Bydrae tot maatskappy (projek) sukses / Toon toewyding en betroubaarheid van werkers om mikpunte te bereik.	4
---	--------------

2.2 MUG 'n SIP VERVAARDIGERS**2.2.1 Die eienaar wil van die produksiepersoneel na ander departemente herontplooï. Verskaf TWEE voorstelle waarom dit nie 'n goeie besluit is nie. Haal syfers en neigings aan.**

Lewer kommentaar op GBP en produksie (met syfers) ✓✓ syfers ✓✓

- GBP verminder (van 19 448) tot 18 400 eenhede/met 1 048 eenhede/ met 5,4%.
- Die eenhede geproduseer vermeerder (van 19 100) tot 24 000 eenhede/ met 4 900 eenhede/met 25,7%.
- Direkte arbeidskoste per eenheid het met R0,90 sent (5,1%) verhoog vergeleke met die produksievlak wat verhoog het met 4 900 eenhede (25,7%)

VIR VIER PUNTE:

- Die onderneming maak 'n wins op 5 600 eenhede vergeleke met 'n verlies op 348 eenhede die vorige jaar.
- GBP verminder met 1 048 eenhede (5,4%) en eenhede geproduseer het met 4 900 eenhede verhoog (25,7%)

4

2.2.2 Die bestuurder is bekommerd dat die fabrieksbokoste die vaste koste laat verhoog het. Verduidelik waarom hy nie bekommerd hoef te wees nie. Verskaf TWEE punte. Haal syfers en neigings aan.

Enige TWEE geldige punte ✓ ✓ vergelyking van syfers ✓ ✓

- Vaste koste per eenheid het verminder van (R56) tot R46/met R20/met 17,9%.
- Skaalvoordele is bereik as gevolg van verhoogde produksie van 4 900 eenhede/met 25,7%.

4

2.2.3 Identifiseer EEN koste verwante probleem vir die ouditeur en verskaf 'n ooreenstemmende oplossing. Haal syfers en neigings aan.

Identifiseer die probleem Koste item ✓ neiging en syfer ✓	Oplossing ✓✓
<u>Direkte materiaalkoste</u> per eenheid verhoog van (R30,80) tot R51,80/ met R21/ met 68,1% <i>[Moet nie enige ander Veranderlike Koste aanvaar nie]</i>	Lei werkers op om meer effektief te wees/Toesig oor produksiewerkers om vermorsing te beperk/ Koop materiaal in grootmaat om sodoende om 'n beter prys te onderhandel/ Verander van verskaffer om sodoende 'n goedkoper prys te kry sonder om kwaliteit in te boet.

4

10712/24

2.2.4

Bereken die % verhoging in die verkoopprijs van die koffiebekers.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{(146 - 118,5)}{118,5} \times 100$ OF $\frac{146}{118,5} \times 100$ $123,2\% - 100\%$	$23,2\% \checkmark \boxed{\checkmark}$ een deel korrek

2

TOTALE PUNTE

35

SA EXAM
PAPERS

VRAAG 3

3.1 KONSEPTE

3.1.1	EIEU	✓	
3.1.2	Deurlopend	✓	
3.1.3	Spesifieke identifikasie	✓	3

3.2.1 Bereken die waarde van die slotvoorraad op 29 Februarie 2024.
Gebruik die geweege gemiddelde metode.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$\begin{array}{r} 1\ 125\ 300 \text{ drie punte} \\ 174\ 400 \checkmark + 956\ 400 \checkmark - 5\ 500 \checkmark \\ \hline 4\ 800 \checkmark + 19\ 500 \checkmark - 100 \checkmark \\ 24\ 200 \text{ drie punte} \end{array} \quad \times \quad 5\ 650$ $\begin{array}{r} R46,50 \\ \text{ses punte} \end{array} \quad \times \quad 5\ 650$ OR $\begin{array}{r} 1\ 125\ 800 \text{ drie punte} \\ 174\ 400 + 956\ 400 - 5\ 000 \\ \hline 4\ 800 + 19\ 500 - 100 \\ 24\ 200 \text{ drie punte} \end{array} \quad \times \quad 5\ 650$ $\begin{array}{r} R46,52 \\ \text{ses punte} \end{array} \quad \times \quad 5\ 650$	$262\ 725 \checkmark$ een deel korrek moet x met 5 650 OR $262\ 838$ een deel korrek moet x met 5 650

3.2.2 Bereken hoe lank (in dae) dit sal neem om die eindvoorraad te verkoop.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$\begin{array}{r} \text{sien 3.2.1} \\ 262\ 725 \checkmark \\ 862\ 575 \checkmark \\ \hline 1 \end{array} \quad \times \quad \frac{365}{1} \quad \text{OF} \quad \begin{array}{r} \text{sien 3.2.1} \\ 262\ 838 \\ 862\ 962 \\ \hline 1 \end{array} \quad \times \quad 365$ [1 125 300 – 262 725 sien 3.2.1] [1 125 300 – 262 838 sien 3.2.1] OR $\begin{array}{r} \text{een punt} \\ 5\ 650 \\ 18\ 500 \\ \hline 1 \end{array} \quad \times \quad \frac{365}{1}$ een punt	$111,2 \text{ dae} \checkmark$ een deel korrek moet x met 365 $111,5 \text{ dae}$ een deel korrek moet x met 365

3.2.3 Die eienaar vermoed dat gesigseep gesteel word. Verskaf 'n berekening om sy vermoedens te bevestig.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$\begin{array}{r} [4\ 800 + 19\ 500 - 100] \\ 24\ 200 \checkmark - 18\ 500 \checkmark - 5\ 650 \checkmark \end{array}$	$50 \text{ eenhede} \checkmark$ een deel korrek

3.2.4

Peter oorweeg dit om nog 'n sekuriteitsbeampte teen 'n maandelikse salaris van R6 200 aan te stel om te help met die kontrole van die voorraad gesigseep. Verduidelik waarom dit NIE 'n goeie idee is nie. Verskaf EEN punt met syfers.

Vergelyking van salaris met vermiste voorraad bedrag ✓ syfers ✓✓

- Salaris van die sekuriteitsbeampte, R 6 200 (per maand) oorskry die koste van die vermiste voorraad R2 325 (50 x R46,5). sien 3.2.3

3

3.3

Verskaf EEN afsonderlike probleem (met syfers) ten opsigte van ELKE tak saam met 'n oorstemmende oplossing vir ELKE probleem.

	Probleem ✓ ✓ ✓ Syfer ✓ ✓ ✓	Oplossing ✓ ✓ ✓
Sedibeng	• Stadige verkope – 600 koelbokse is verkoop/ Hoë slotvoorraad, 2 600 meer as laas jaar	• Adverteer meer om verkope te verhoog.
Tshwane	• Onttrekkings is te hoog – 15 koelbokse geneem vir eie gebruik.	• Die eienaar moet persoonlike en besigheidsfinansies skei.
Mogale City	• Krediteure word binne 31 dae betaal en dit sal tot kontantvloei probleme lei. • Debiteure neem te lank om te betaal – 40 dae.	• Die onderneming moet maksimale toegelate tydperk benut om krediteure terug te betaal. • Moedig debiteure aan om volgens die kredietterme te betaal.

9

3.4.1

Bereken die bedrag BTW betaalbaar aan SAID vir die BTW-periode geëindig 31 Julie 2024.

BEWERKINGS	ANTWOORD																				
Merk slegs een opsie; bepaal watter opsie die kandidaat meeste bevoordeel. Wees bedag op alternatiewe aanbiedings en berekenings. ✓ ✓ ✓ ✓✓ ✓ ✓✓ $6\ 300 - 1\ 035 - 3\ 075 - 117 + 240 + 8\ 790$ (9 450 - 660) een punt een punt OF $- 6\ 300 + 1\ 035 + 3\ 075 + 117 - 240 - 8\ 790$ OF <table border="1"> <tr> <td>1 035</td><td>6 300</td></tr> <tr> <td>3 075*</td><td>240*</td></tr> <tr> <td>117*</td><td>8 790*#</td></tr> <tr> <td>11 103</td><td></td></tr> <tr> <td>15 330</td><td>15 30</td></tr> </table> OF <table border="1"> <tr> <td>6 300</td><td>1 035</td></tr> <tr> <td>240*</td><td>3 075*</td></tr> <tr> <td>8790*#</td><td>117*</td></tr> <tr> <td>11 103</td><td></td></tr> <tr> <td>15 330</td><td>66 255</td></tr> </table> *Bedrae kan in hakies in die teenoorgestelde kant voorkom. Merk slegs een opsie, merk die opsie wat die kandidaat bevoordeel. Dit bestaan uit die twee bedrae (9 450 – 660)	1 035	6 300	3 075*	240*	117*	8 790*#	11 103		15 330	15 30	6 300	1 035	240*	3 075*	8790*#	117*	11 103		15 330	66 255	11 103 ☒ een deel korrek
1 035	6 300																				
3 075*	240*																				
117*	8 790*#																				
11 103																					
15 330	15 30																				
6 300	1 035																				
240*	3 075*																				
8790*#	117*																				
11 103																					
15 330	66 255																				

9

3.4.2

Ali dring daarop aan dat die skootrekenaar as deel van Baya-handelaars se toerusting aangeteken moet word en dat R1 680 as BTW-inset in die besigheidsboek getoon moet word.

Verduidelik wat jy aan Ali sal sê. Verskaf EEN punt.

Enige EEN punt ✓✓ Ken deelpunt toe vir gedeeltelik korrekte /onduidelike antwoord

Verwagte antwoorde vir twee punte:

- Dit is belastingontduiking/hy poog om die bedrag verskuldig aan SAID vir BTW te verminder /dit is onwettig en oneties.
- Hy sal die BTW-inset verhoog, wat 'n verminderde bedrag verskuldig aan SAID tot gevolg sal hê.
- Hy kan beboet word of tronkstraf opgelê word omdat dit 'n kriminele oortreding is.
- Persoonlike en besigheidstransaksies moet apart gehou word. (Besigheidsentiteit konsep)/Ali moet daarvoor uit sy private bankrekening betaal.
- Aangesien die skootrekenaar nie vir besigheidsdoeleindes gebruik word nie, moet die volle bedrag van R12 880 as onttrekking hanteer word.

2

TOTALE PUNTE

40

VRAAG 4

4.1 Onderskei tussen Kontantbegroting en Geprojekteerde Inkomstestaat.

Enige geldige verduideliking ✓ ✓

- Kontantbegroting voorspel en bestuur die kontant invloei en uitvloei van 'n onderneming oor 'n tydperk/ Vooruitskatting op toekomstige ontvangstes en betalings/ Vooruitskatting van die toekomstige bank saldo.
- Geprojekteerde Inkomstestaat skat die inkomste en uitgawes van 'n onderneming vir 'n toekomstige tydperk / vooruitskatting van toekomstige wins en verlies/ vooruitskatting van toekomstige netto wins.

2

4.2 DEBITEURE-INVORDERINGSKEDULE

*een deel korrek

Indien syfers korrek maar opgeskuif is, ken punte toe en -1 vir aanbieding

MAANDE	KREDIET VERKOPE	MAART	APRIL
JANUARIE	1 791 000	358 200	-1 vir inskrywing
FEBRUARIE	2 077 560	1 038 780 ✓	415 512 ✓
MAART	2 520 000	598 500	1 260 000 ✓
APRIL	2 880 000 ✓		684 000 ✓✓
KONTANT VAN DEBITEURE			2 359 512 ✓*

7

4.3 Bereken die vorige salarisse vir elke werknemer voordat die nuwe werknemer aangestel is.

BEWERKINGS	ANTWOORD
$(14\,800 + 1\,200)$ $16\,000 \checkmark \checkmark \div 4$	4 000 ✓ een deel korrek

3

4.4 Bereken die ontbrekende bedrae aangedui deur (i) tot (iii) in die Kontantbegroting.

BEWERKINGS	ANTWOORD
(i) $2\,520\,000 \times 40/60$	$1\,680\,000 \checkmark \checkmark$ een deel korrek
(ii) (500×12) $6\,000 \checkmark \checkmark \times 100/6 \checkmark$ OF $600\,000 - 500\,000$	$100\,000 \checkmark$ een deel korrek
(iii) $(4\,200\,000 \times 100/125)$ $3\,360\,000 \checkmark \checkmark \times 85/100 \checkmark$	$2\,856\,000 \checkmark$

10

4.5

Lewer kommentaar op verkope en lewer bewyse (met syfers of berekeninge) om Billy se bekommernis te regverdig.

Kommentaar ✓✓ syfers ✓ ✓

Ken deelpunt toe vir gedeeltelik korrekte /onduidelike antwoord

- Billy Trident het 'n 32% toename vir Februarie begroot, maar het slegs 16% behaal.

4

Verduidelik hoe die onderneming na klante kan uitreik in ander provinsies sonder om nuwe takke te open. Gee EEN punt met 'n rede.

VERDUIDELIKING ✓

REDE ✓

- Brei uit met aanlynverkope.
- Ontwikkel 'n bemarkingstrategie.

- Klante kan op enige tyd koop (onbeperkte besigheidsure).
- Adverteer deur middel van sosiale media (onbeperk/digitale bemarkingsveldtogte).

2

4.6

Billy is bekommerd dat afleweringkoste nie goed beheer word nie. Verskaf EEN rede om sy bekommernis te verduidelik. Haal syfers aan.

Enige punt ✓ vergelyking van syfers ✓✓

- Afleweringkoste is begroot teen 2% van verkope maar het verhoog tot 3,5%.

3

Billy voel dat dit belangrik is om 'n vloot voertuie te gebruik om verkoopte goedere af te lewer. Verskaf TWEE voordele om 'n eksterne afleweringmaatskappy te gebruik.

Enige TWEE punte ✓✓ ✓✓

- Uitkontraktering van vervoer kan kostes bespaar.
- Laat onderneming toe om op kernbesigheid te fokus.
- Verminder administrasie om klante se goedere na te spoor.

4

TOTALE PUNTE

35

TOTAAL: 150

**SA EXAM
PAPERS**